

José Montilla: “L’Estat no negociarà la independència si té els aliats, el dret i la força de part seva”

José Montilla (Iznájar, 1955) és algú que ha tocat poder. En política, ha fet tots els papers de l'auca. Ha estat alcalde de Cornellà, president de la Diputació de Barcelona, ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, president de la Generalitat durant el segon tripartit i, des de fa set anys, senador a Madrid. Sempre sota el paraigua del PSC. Va ser un dels primers a parlar de "desafecció" entre Catalunya i Espanya. Montilla és un home moderat i serè. Poc èpic. Oposat a la DUI, al 155 i a l'empresonament preventiu dels polítics sobiranistes. D'una tradició socialdemòcrata catalana molt avesada al pacte i a l'entesa. Defensa que no es pot viure del passat i de l'enyorança.

Text: Roger Palà i Laia Soldevila | Fotos: Jordi Borràs

Vostè ve d'una família republicana, oi?

Els orígens de la meva família paterna són efectivament republicans. El meu avi va ser carrabiner de l'exèrcit de la República i el seu germà en va ser capità. El meu pare, que era molt petit durant la República i la guerra, va viure de manera molt directa la repressió. Ell es va fer enllaç sindical i a casa era normal parlar de qüestions polítiques i escoltar la Pirenaica, la BBC, etc. Tot plegat, en un ambient de l'Andalusia de postguerra, amb moltes desigualtats i una pobresa important.

Precisament als 16 anys, amb la família, decidiu emigrar. Arribeu a Sant Joan Despí l'any 1971.

Primer vam marxar d'Iznájar a Puente Genil, el 1966 i, alguns anys després, vam venir cap a Catalunya i ens vam instal·lar al barri de les Planes de Sant Joan Despí. Aviat vaig començar a treballar i, paral·lelament, a estudiar el batxillerat superior nocturn en un institut de Cornellà. Allà tinc el primer contacte amb les organitzacions polítiques clandestines. La majoria de gent que estudiava el nocturn també treballava i, per tant, tenia més connexió amb el món sindical antifranquista. A partir de l'any 1972 començo a relacionar-me amb una organització clandestina. Els meus inicis van ser a l'esquerra maoista...

Quina organització era?

El [PCE\(i\)](#), que després es va integrar al [PTE](#). El meu primer contacte va ser amb el PCE(i) perquè tenia un company de classe que n'era membre. Hi vaig ser des de finals del 72 fins a finals del 74, primers del 75.

“Els meus inicis van ser a l’esquerra maoista, amb el PCE(i). Érem poquets i ens coneixíem tots”

Aquestes organitzacions de l’extrema esquerra, tenien implantació, aquells anys?

Érem poquets, ens coneixíem tots... Però no pel nom, eh! A les manifestacions sempre ens trobàvem els mateixos. En aquells moments, els grups d’extrema esquerra érem molt tancats. Estàvem només dins de la ‘secta’ i ja està. Però allà vaig adquirir hàbits que m’han acompanyat sempre: el de la discussió i el de la lectura. Ara bé, llegia coses que potser avui no llegiria...

Què llegíeu?

Fèiem seminaris sobre Marx, Hegel, Lenin, Mao... Per tenir 17 i 18 anys, no sé si és normal ni sa!

Però deixen un pòsit, oi?

Sí, d’uns certs coneixements i d’una inquietud per conèixer coses. L’etapa de la ‘secta’ va quedar enrere perquè jo no sóc una persona dogmàtica. Per això vaig allunyar-me d’allà. Llavors vaig començar a militar al PSUC, que també era clandestí però hi havia una pluralitat molt àmplia: des de gent amb posicions molt dogmàtiques i estalinistes fins a altres de més socialdemòcrates o liberals. Alguns dels que hi havia fins i tot han acabat al PP! Hi vaig ser fins que vaig marxar a la mili, l’any 1976. En aquell moment, jo ja havia evolucionat cap a posicions més moderades. Ho he reconegut en alguna ocasió, però jo vaig votar en el referèndum de Suárez sobre la [Llei de reforma política](#), tot i que les consignes eren unes altres. Vaig assistir al primer congrés del PSUC a la legalitat i just després me’n vaig donar de baixa.

Què va passar?

El PSUC que havia conegut ja havia acabat una etapa. En aquell congrés del 1977 es va posar en relleu l’existència de projectes totalment contraposats. Fins a l’estiu del 78, no vaig militar enlloc més, però ja era obvi que em sentia més còmode amb els socialistes i la socialdemocràcia.

“L’esquerra en el seu conjunt i l’esquerra majoritària —el PSOE i el PSC— han pagat el preu de la gestió de la crisi”

Precisament aquell any comenceu a militar al PSOE i, només un any més tard, ja sou candidat a l’alcaldia de Sant Joan Despí!

Sí. En aquella legislatura vaig acabar sent tinent d’alcalde i regidor amb un alcalde que era del PSUC Sant Joan Despí! No va ser fins a l’any 83 que em vaig presentar com a candidat a l’alcaldia de Cornellà. Jo no tenia pensat presentar-m’hi, perquè sabia que això implicava una determinada opció que jo no acabava de tenir clara. Però finalment m’hi vaig presentar, després de parlar-ne amb molta gent. Llavors va començar una etapa llarga a l’alcaldia de Cornellà. Potser massa llarga...

Tota una vida en la política...

Segurament són molts anys. El que passa és que sempre he fet altres coses. He estat a la Diputació, a l’Àrea Metropolitana, vaig ser president del Consell Comarcal... A partir del 87 estic a l’executiva del PSC, en vaig ser secretari d’organització... Jo crec que això m’ha ajudat amb el projecte de ciutat. Quan vaig pujar a l’alcaldia, la ciutat estava pràcticament en bancarrota. La crisi de mitjan

anys vuitanta, amb tancaments d'empreses, atur... Hi havia molts reptes: asfaltar carrers, clavegueram, modernitzar les escoles, que algunes eren en baixos, etc. La immensa majoria de les legislatures vaig governar amb coalició i vaig intentar arribar a acords amb els grups de l'oposició i amb els sindicats i els moviments associatius.

Va ser alcalde de Cornellà gairebé dues dècades, precisament uns anys en què els socialistes ocupaven bona part de les alcaldies de l'àrea metropolitana de Barcelona. Els últims temps, però, l'anomenat 'cinturó roig' semblava que es tornava lila amb Podem i finalment ha acabat tenyint-se de taronja amb Ciutadans. Quina anàlisi en fa?

Crec que l'esquerra en el seu conjunt i l'esquerra majoritària —el PSOE i el PSC— paga el preu de la gestió de la crisi. La percepció de la ciutadania és que les factures no s'han pagat de manera proporcionada. Hi ha gent d'aquesta societat que encara l'està pagant i, en canvi, altres minories que n'han sortit beneficiades. Els gestors d'aquest període són les formacions que són. Qui recull això? Projectes com el de Podem per a l'esquerra i altres projectes que tenen un component més liberal i en què les polítiques socials no són al centre del seu programa, com Ciutadans. A Catalunya, a tot això s'hi afegeix l'eix nacional. Determinades formacions —independentistes des de sempre o no— capitanegen el descontentament cap a una altra utopia com és la independència com a objectiu que presumptament solucionarà tots els problemes que s'arrossequen.

“La crisi, l'eix nacional i la corrupció han passat una factura considerable al PSC”

Una altra qüestió que podria explicar la crisi dels grans partits és la corrupció? A mitjan 2000, van començar a aparèixer alguns casos de corrupció local on s'hi van veure implicats càrrecs del PSC: a Sabadell, amb el 'cas Mercuri'; a Santa Coloma, amb el 'cas Pretòria', o a Tarragona i a Reus, amb el 'cas Innova'.

La corrupció ha existit sempre, però els darrers anys ha estat més fàcil d'aflorar. Qui no vulgui que es conegui que ha fet corrupció, que no en faci. Al final, se sabrà tot. La corrupció ha fet mal al conjunt de la societat i, de manera especial, a l'electorat d'esquerres que ha castigat els seus partits votant altres opcions i majoritàriament no votant. La crisi, l'eix nacional i la corrupció han passat una factura considerable al PSC. Ja la va passar al PSOE al final de l'etapa de Felipe González...

Ha fet prou autocrítica el PSC? S'ha blindat contra aquesta mena de casos?

Quan s'han tingut sospites de determinats comportaments, crec que sí que s'ha actuat. El problema és que detectar aquests actes a temps no és fàcil, sobretot si no vols actuar de manera precipitada. Dedicar-te a investigar persones del partit només perquè hi ha algun rumor segurament també és rebutjable. N'hi ha que ho podrien utilitzar per treure's de damunt adversaris polítics. Crec que s'ha d'actuar quan hi ha sospites fonamentades. Jo, quan n'he tingut constància, ho he fet.

“Hi ha 'portes giratòries' i hi ha gent que les fa servir i gent que no. La majoria no les fa servir”

Els partits històrics de l'esquerra han estat massa a prop del poder econòmic. Al PSOE hi ha casos de 'portes giratòries'. El mateix Felipe González, que [ha acabat](#) a Gas Natural, i altres [han estat](#) al consell assessor de bancs com La Caixa (Pedro Solbes, Javier Solana o Elena Salgado, per esmentar-ne alguns). Precisament l'any passat es va fer públic que La Caixa havia perdonat, el 2004, 6,3 milions d'euros d'interessos d'un crèdit al PSOE que

havia caducat el 1994, quan vostè era secretari general del partit. Què diria als ciutadans que veuen amb suspicàcia que els bancs perdonin diners a partits polítics? Hi ha massa confraternització?

Segurament. L'exercici del poder té aquest risc. Però cal dir que hi ha 'portes giratòries' i hi ha gent que les fa servir i gent que no. La majoria no les fa servir. Hi ha gent que ha tingut l'oportunitat de fer-ho i no ho ha fet. Respecte als interessos del crèdit que dieu, això no passava només en un partit: passava en tots els partits. N'hi ha que no pagaven ni el capital. En el sector privat, renegociar els interessos d'un crèdit quan aquests eren al 18% era molt normal, i amb els partits no era prohibit. Des de fa quatre o cinc anys ja no es pot fer. Amb el pas del temps, amb l'aprenentatge dels errors comesos, amb la pressió de la societat, s'han fet passos perquè hi hagi més transparència.

“Amb Pasqual Maragall teníem diferències, però compartíem la mateixa idea de projecte: catalanista, d'esquerra moderada...”

Vostè el 2006 pren el relleu de Pasqual Maragall. Ara que tothom reivindica una herència maragalliana, quina és la seva?

En Pasqual el conec de molt abans del tripartit, i, si algú ha tractat i ha treballat amb Pasqual Maragall, aquest sóc jo. Ens enteníem bé, però això no vol dir que no tinguéssim discrepàncies. Jo, si penso una cosa, la dic, no m'agrada afalagar sense motiu ni m'agrada callar. Jo, si tenia un càrrec, no l'hi devia a ell. N'hi havia altres que sí perquè els havia nomenat el mateix Pasqual a dit. Aquesta certa 'autonomia' em permetia dir el que pensava. Però tinc un gran record del treball amb ell.

En què divergien?

En les maneres de treballar. Jo crec que avui en dia seria impensable anar-te'n d'un lloc i dir: aquest serà el meu substitut. Ara és impensable en el PSC i en tots els partits! Però això és el que va fer ell quan se'n va anar a Roma. Teníem diferències en aquestes coses i no tant en el projecte que compartíem: catalanista, d'esquerra moderada...

“La gent que em deia 'xarnego' com a insult era un sector molt petit del nacionalisme. La majoria de la societat catalana no s'identifica amb aquestes coses”

Una part de la dreta catalana i alguns diaris de la dreta espanyola el van anomenar 'president xarnego' i van destacar, del seu currículum, que no tenia estudis universitaris. Com va viure aquelles acusacions?

És veritat: no tinc ni carrera ni màsters; no em podran acusar d'això! Seriosament, em preocupaven altres coses. Jo no vaig poder acabar els estudis. Treballava, estudiava i feia política i vaig haver de prioritzar. I, això de ser xarnego, ho deien com un pretès insult, però ho feien des del desconeixement. Crec que responia al que pensava un sector molt petit del nacionalisme. La immensa majoria de la societat catalana no s'identifica amb aquestes coses.

La dreta catalana té un punt classista?

Això és normal dins de la dreta, la catalana i la que no ho és. Cal no oblidar que un sector de la burgesia mirava una mica de reüll el mateix Pujol perquè no venia dels seus. Però això no crec que sigui tan rellevant...

No creu rellevant que algú faci determinades afirmacions sobre els orígens de les persones?

Crec que són quatre els que els riuen les gràcies. Jo crec que la majoria de la societat no veu bé que es destaquin aquestes coses. Això no vol dir que hi hagi un rebuig públic contra aquestes afirmacions, però crec que no són compartides.

“Hi ha gent que ocupa les més altes responsabilitats a les institucions que té una concepció patrimonial de l'Estat”

El segon tripartit que va presidir va patir crisis des del principi. ERC havia sigut expulsada del primer tripartit pel seu 'no' a l'Estatut. És un moment en el qual vostè adverteix d'una possible 'desafecció' dels catalans si el Govern espanyol no inverteix a Catalunya i no la cuida. Què hauria d'haver fet l'Estat que no ha fet per evitar aquesta desafecció?

Crec que complir els compromisos que es van prometre. Això és fonamental en política. I no només complir els acords entre institucions respectives, sinó també perquè la societat tingui aquesta sensació i aquesta confiança.

Però precisament amb l'Estatut...

Nosaltres volíem un ritme de compliment de l'Estatut i, per a l'Estat, aquest era un tema més. Segurament això va ser un error: li havien de donar més importància. La desafecció de la qual parlava no era només per la sentència que hi va haver del Tribunal Constitucional, sinó per la desconfiança de la societat cap a l'Estat. El Govern de Zapatero tenia molta més predisposició a negociar que l'Estat. L'Estat no és el Govern, cosa que a casa nostra sembla que n'hi ha que no ho hagin entès encara. A l'Estat hi ha moltes resistències perquè alguns es pensen, des de determinades institucions, que l'Estat són ells. Jo, en canvi, sempre he reivindicat que la Generalitat també és Estat.

I aquests que es pensen que l'Estat són ells... qui són?

Gent que ocupa les més altes responsabilitats a les institucions de l'Estat. Alguns tenen una concepció patrimonial de l'Estat (no tothom, és clar; no es pot generalitzar: hi ha gent sensata a tot arreu).

“No crec que la frase de Zapatero de suport a l'Estatut fos afortunada: la va dir abans de veure'n el text final”

La judicatura, també?

Sí, però no només ells. Hi ha dues disjuntives importants en això: l'extracció social i territorial d'aquests alts cossos de l'Estat. D'una banda, totes les noves generacions que han anat pujant en els cossos generals de l'Estat (diplomàtics, tècnics comercials, juristes, exèrcit) són gent d'una determinada extracció social perquè preparar-se les oposicions per ser advocat de l'Estat requereix molts anys de fer colzes i això algú ho ha de pagar. De l'altra, hi ha determinades autonomies on és més fàcil que en d'altres treballar a les administracions autonòmiques. De la 'gran Madrid', que arriba a Toledo, és d'on provenen la majoria d'alts càrrecs de l'Estat. Tot plegat fa que tinguin una determinada visió de l'Estat i d'Espanya que, des del meu punt de vista, no és positiva per entendre

l'Espanya que alguns volem.

Quan Zapatero va prometre que donaria suport a l'Estatut que sortís del Parlament, l'Estat no l'acompanyava?

Això no ho portava escrit. Era en un míting i jo li vaig dir que hauria de dir alguna cosa sobre el que volíem fer i ell va dir aquesta frase. No crec que fos una frase afortunada, perquè la va dir abans de veure'n el text final. Però ho va dir així i va provar d'honorar les seves paraules, però no va poder. El text que va redactar en Viver Pi-Sunyer deia que era un text de màxims i que després, per rebaixar-lo, ja hi havia els polítics. I els polítics van començar una subhasta, especialment Artur Mas, que volia desbordar Esquerra i carregar-se el Govern. Això va fer que a l'Estatut es possessin coses que sabíem que difícilment podrien passar a la comissió que hi ha entre les Corts i el Parlament de Catalunya.

“El tripartit va ser possible perquè hi va haver un esgotament d'allò que representava el pujolisme”

L'Estat estava preparat per a aquest Estatut?

Segurament hi havia una part de l'estructura que no veia amb simpaties l'Estatut. El problema va ser la poca visió d'Estat que ha tingut el primer partit en aquell moment de l'oposició, el PP. Ara, sabent tot el que ha passat, hi ha dirigents d'aquella època que em reconeixen que es van equivocar. Públicament no ho diran, però en privat sí que m'ho han dit. Van fer tot el possible per tombar aquell Estatut: van recusar un magistrat i van apartar-lo de la deliberació, van bloquejar la renovació perquè la correlació de forces li era favorable... I, amb tot això, el president del Govern va fer el que estava a les seves mans.

Els tripartits són una etapa inèdita de la història recent perquè no va governar Convergència o l'espectre que representa aquest sector. Quina valoració política fa del que va ser aquesta aliança de partits d'esquerres?

El tripartit va ser possible perquè hi va haver un esgotament d'allò que representava el pujolisme. Cal recordar que, en l'última etapa, Jordi Pujol governava amb el suport del Partit Popular, que, a la vegada, regentava el Govern d'Espanya amb majoria absoluta i amb Aznar al capdavant. L'any 99, per un escó, el canvi no es va produir, però crec que ja hi havia demanda social pel canvi. Al final es va produir l'any 2003 com una cosa normal. L'últim projecte de veritat que va assolir un cert èxit de millora del finançament va ser amb aquells governs. Després va venir la crisi i es va retallar, però la millora substancial dels recursos era evident.

Li sap greu que no es reivindiqui aquell llegat del tripartit?

Bé, són altres generacions, altres actors... No es pot viure de reivindicar el passat. Això va per tothom, per nosaltres i pels que reivindiquen un passat de fa 300 anys.

No veu les condicions perquè una aliança semblant es pugui reproduir en el futur?

A curt termini no ho veig. En un futur més llunyà... vés a saber.

“El PSOE va presentar una esmena per deixar el 155 en suspens si no tirava endavant la DUI”

Com va viure vostè les jornades de l'1 i el 3 d'octubre?

Vaig viure amb molta preocupació tot el que va passar a partir del 6 i el 7 de setembre. Allà es va trencar amb l'Estatut, que continua sent la norma bàsica de Catalunya per la qual el president de la Generalitat governa. Va ser una fugida cap endavant, amb poc més de la meitat del país al darrere. Crec que això ha accelerat un procés de trencament a Catalunya. Jo no parlo de fractura social perquè em sembla gros. Per als que hem defensat això d'un sol poble, el que vam viure va ser preocupant. Els que fa molts anys que lluitem des de l'esquerra però amb un compromís inequívoc amb el catalanisme polític veiem que la cohesió del país s'ha començat a esberlar. Jo això ho he viscut com un fracàs.

Vostè s'esperava la reacció que va tenir l'Estat?

Que ho tractaria d'impedir, sí. Ja ho havien dit. Però sí que em va sorprendre l'actuació policial. Va ser un error garrafal. Malgrat que el referèndum fos il·legal, van perdre la batalla per l'actuació dels cossos policials i van afavorir un determinat relat èpic que, com tots els relats èpics, necessita víctimes, i n'hi va haver.

Vostè deia ni DUI ni 155...

Jo deia que la manera d'evitar el 155 era que es deixés molt clar que no s'anava cap a una declaració unilateral d'independència.

“Vaig intentar parlar amb moltes persones durant l'octubre passat. Però l'esforç mediador va fracassar”

Va fer gestions en aquest sentit?

Sí. Vaig intentar parlar amb moltes persones. Algunes vegades a iniciativa meua i altres a iniciativa seva. El Govern espanyol volia tenir altres opinions, també. Però l'esforç mediador —no només el meu— va fracassar.

Alguns mitjans van assegurar que Puigdemont estava disposat a convocar eleccions si rebia una trucada del Govern espanyol demostrant la seva bona voluntat. Aquesta trucada no es va produir.

Crec que no és el que va passar. Es diuen moltes coses, algunes de gent que no hi va tenir cap paper. Jo crec que ell tenia pensat convocar eleccions i va canviar d'opinió per pressions internes dels seus i dels seus socis.

El PSOE no hauria votat el 155 si no s'hagués fet la DUI?

Així ho vaig manifestar expressament al president de la Generalitat. El PSOE havia presentat una esmena que va ser vigent fins i tot mitja hora després de la DUI que deia que el 155 quedaria suspès després de convocar eleccions. El debat al Senat es va allargar per veure què feia el Govern aquí. I el debat final es va produir quan ja s'havia fet la DUI.

“L'independentisme té un problema de fons: la meitat de la població catalana no és independentista”

El PSOE no tenia més alternatives que votar el 155?

És la previsió constitucional que hi ha. Està copiat de la Constitució alemanya. Altres opcions sí que hi eren, però es van intentar i no van ser fructíferes. Amb l'amenaça de la DUI, l'Estat segurament no tenia més recursos.

Vostè al Senat forma part de la Comissió Mixta de la Unió Europea que manté contacte amb aquest espai. Tenia suports la causa independentista a Europa?

A mi això em sorprèn molt. Ho vaig preguntar directament al president: "Tot això que dieu del suport d'Europa... qui us ha enredat?". I ell em va dir: "Ho hem anat veient a mesura que passava el temps". Un Estat no reconeixerà una part d'un altre Estat que se segrega unilateralment sense cap acord. Pensar que sí és desconèixer les relacions internacionals. I, en el marc de la Unió Europea, menys. Això és un error de llibre.

Creu que hi havia molta ingenuïtat?

Potser pensaven que l'Estat negociaria. Però, amb un 'tour de force', l'Estat no negociarà perquè saltaria pels aires si ho fes. Un Estat no se suïcida, i menys si té els aliats, la força i el dret internacional de part seva. Crec que l'independentisme té un problema de fons, que és que la meitat de la població catalana no és independentista. Hi ha una part que es nega a assumir que aquest problema existeix i que parla en nom de tots. Pot parlar en nom d'una part, però no del conjunt de la societat catalana.

"La Constitució espanyola no recollirà el dret a l'autodeterminació. Només ho fa la d'Eritrea i no sé quina més"

Catalunya té dret a l'autodeterminació?

Jo crec que el dret natural no existeix; fins i tot l'han eliminat dels plans d'estudis a les universitats. El dret és el que recull l'ordenament jurídic, i l'ordenament espanyol i internacional no el recull.

Però les constitucions es poden canviar. Seria desitjable que la Constitució espanyola reconegués aquest dret?

Crec que la Constitució espanyola no el recollirà. Només cal mirar quantes constitucions el recullen. No ho he mirat a fons, però crec que la d'Eritrea i no sé quina més. Europa, el món amb qui ens relacionem, cap constitució reconeix el dret d'una part del seu territori d'independitzar-se. Cal ser realista.

Un referèndum com a Escòcia o com al Quebec seria una bona fórmula per desencallar la situació entre Catalunya i Espanya?

Crec que no. Hem de donar més oportunitats a la col·laboració. Hem de donar satisfacció als que no volen marxar també, perquè són tan ciutadans de Catalunya com els que porten l'estelada. Cal pensar en tothom quan es tenen responsabilitats.

"No pots ser el màxim responsable dels Mossos d'Esquadra i animar els CDR amb les seves accions"

Com veu el Govern català actualment?

Crec que és presoner d'una retòrica que se li gira en contra. No pots ser el màxim responsable dels Mossos d'Esquadra i animar els CDR amb les seves accions. Crec que l'Executiu actual no s'atreveix a dir la veritat perquè ningú vol ser titllat de traïdor, al marge de la competència que tenen entre ells, que és normal perquè són partits diferents.

En el cas del Govern espanyol, amb Pedro Sánchez al capdavant i el suport d'alguns dels partits independentistes, s'han vist canvis reals? No podria fer alguna cosa més per solucionar el conflicte?

Crec que s'està fent el possible per tractar de destensar la situació i per afavorir el diàleg. El diàleg és previ a la negociació, i la negociació és prèvia als pactes. En això hi ha un canvi i es percep. Amb el marge de tenir només 84 diputats i amb una oposició que l'acusa de pagar les factures a l'independentisme. I amb un Estat de dret amb separació de poders. Els jutges no demanen permís per fer la seva feina, i el ministeri fiscal té un estatut propi de funcionament.

“No està justificada, en aquest moment, la presó preventiva de mig Govern català”

Però la fiscal general de l'Estat la nomena el Govern i, precisament, l'anterior fiscal general va redactar ell mateix la querella...

Alguna cosa hi té a dir i segur que, al llarg del procés, actuarà d'acord amb el que serà la defensa de l'Estat de dret però també tenint present aquest interès general. Però els que veuen aquestes coses tan fàcils, jo els animo a mirar les normes i lleis que regulen la fiscalia i veuran que no tot és tan fàcil. Jo crec que veurem sentit comú, interès general i defensa de l'Estat de dret.

Vostè ha dit públicament que la presó preventiva dels presos polítics “és desmesurada” i no hi veu un delictes de rebel·lió perquè no hi ha violència. Tindran un judici just, els acusats?

Els tribunals fan justícia, però la justícia no sempre ha de ser justa. I no estic parlant d'aquest cas en concret.

Creu que els presos haurien de ser al carrer?

Les decisions dels tribunals, a més de respectar-les i acatar-les, no necessàriament s'han de compartir. Jo crec que no està justificada, en aquest moment, la presó preventiva.

És difícil que hi hagi negociació amb mig Govern a la presó?

És obvi que amb persones a la presó i d'altres a l'estranger és difícil aquest procés.